

Restaurátorský záměr

Lokalizace památky

Kraj: Středočeský kraj
Obec: Kutná Hora
Adresa: Palackého nám. 377, 284 01 Kutná Hora

Údaje o památce

Název památky: Sankturinovký dům
Číslo rejstříku ÚSKP: 25851/2-1043
Id.Reg.: 136989
Majitel: Město Kutná Hora

Údaje o akci

Objednatel: Město Kutná Hora
Restaurátor: ak.mal.Peter Stirber

1. Figurální gotická nástěnná malba

Umístění:	oratoř v 2.patře věže
Technika :	fresco malba na vápenné omítce
Datce:	kolem roku 1480
Autor:	neznámý
Rozměry:	cca. 13 m2

Popis a stav památky

Jedná se o fragmentálně, spíše ve střípkách zachovalou figurální nástěnnou malbu nacházející v tzv. oratoři v 2. patře obytné věže domu, kterou v roce 1481. získal zlatník Beneš z Trnčí. V roce 1503 byl nucen dům prodat Sankturinovi z Nedvojovic.

Figurální výjev s několika postavami, posazen do krajiny s ilusivní palácovou architekturou, byl již v minulosti značně poničen, na většině plochy je malba ztracena. Nejlépe je zachovalá horní část, zejména v oblasti ilusivní architektury pod klenbou. V druhé pol. minulého st. byla malba restaurována. Nyní je nástěnná malba pokryta silnou vrstvou povrchové nečistoty. Na spodních hranách je povrch potřísněn bílou barvou výmalby sousedních stěn oratoře. Retuše jsou mírně změněné od doby posledních restaurátorských zásahů.

Postup restaurování

- po důkladné dokumentaci bude povrch malby zbaven nečistot a mechanicky dočištěn
- po citlivých zkouškách se postoupí k opakovanému čištění mokrou cestou a k postupnému zeslabování nečistot, nevhodných zestárých retuší, přemaleb a fixází
- uvolněné omítkové vrstvy budou injektovány a přitaženy k podkladu
- nevhodné tmely, neodpovídající složením a barvou originální omítky, budou vyjmuty
- veškeré defekty budou vytmeleny směsí písku odpovídající zrnitosti a kvalitního šestiletého vápna, jemné trhliny a spáry budou tmeleny speciálním výrobkem pro restaurátorské účely „Terako tmelem“
- poškozená barevná vrstva a vytmelená místa budou vyretušována napodobující tečkovou nebo čárkovou retuší, chybějící originální výmalba bude rekonstruována

- v poslední etapě proběhne celoplošná konzervace a fixace dekorativní výmalby.
- Práce bude průběžně dokumentována a konzultována se zástupcem investora a památkové péče.

2. Polychromovaná síťová pozdně gotická kamenná klenba

Umístění:	oratoř v 2.patře věže
Technika :	fresco malba na vápenné omítce
Datace:	kolem roku 1480
Autor:	neznámý
Rozměry:	cca. 25m2

Popis a stav památky

Na stopě oratoře 2. patra věže se nachází krásná síťová, vegetabilními motivy bohatě zdobená, polychromovaná kamenná klenba. Uprostřed klenby je vyobrazen erb zlatníka Beneše z Trničí. Kamenná klenba se zdá staticky a konstrukčně pevná a nepoškozená. Povrch polychromie stropu je silně znečištěna, na mnoha místech přemalována plošně a retušována,.

Postup restaurování

- po důkladné dokumentaci bude povrch malby zbaven nečistot a mechanicky dočištěn
- po citlivých zkouškách se postoupí k opakovanému čištění mokrou cestou a k postupnému zeslabování nečistot, nevhodných zestárých retuší, přemaleb a fixází
- uvolněné omítkové vrstvy budou injektovány a přitaženy k podkladu
- nevhodné tmely, neodpovídající složením a barvou originální omítky, budou vyjmuty
- veškeré defekty budou vytmeleny směsí písku odpovídající zrnitosti a kvalitního šestiletého vápna, jemné trhliny a spáry budou tmeleny speciálním výrobkem pro restaurátorské účely „Terako tmelem“

- poškozená barevná vrstva a vytmelená místa budou vyretušována napodobující tečkovou nebo čárkovou retuší, chybějící originální výmalba bude rekonstruována
- v poslední etapě proběhne celoplošná konzervace a fixace dekorativní výmalby.
- Práce bude průběžně dokumentována a konzultována se zástupcem investora a památkové péče.

3. Nástěnná figurální malba v tzv. "poustevně" v 3.patře věže

Umístění:	2.patro věže
Technika :	fresco malba na vápenné omítce
Datce:	kolem roku 1770
Autor:	neznámý
Rozměry:	cca. 115 m2

Popis a stav památky

Jedná se o celoplošnou výmalbu v prostoru 3. patra věže nad oratoří . Tato fresková figurální nástěnná malba vznikla zřejmě po významné rekonstrukci celého objektu , z let 1787-1793, a to po požáru středu města v roce 1770. Je zde vyobrazen poustevník sedící v krajině plné vegetace, architektury a ptactva (tato prostora je často označena jako "poustevna"). Malba je provedena na tenkém vápenném štuk, malovaná do silného vápenného pačoku. V minulosti byla také restaurována, na mnoha místech jsou patrné rekonstrukce provedené na nových omítkách , (plombách).

Postup restaurování

- po důkladné dokumentaci bude povrch malby zbaven nečistot a mechanicky dočištěn

- po citlivých zkouškách se postoupí k opakovanému čištění mokrou cestou a k postupnému zeslabování nečistot, nevhodných zestárých retuší, přemaleb a fixází
- uvolněné omítkové vrstvy budou injektovány a přitaženy k podkladu
- nevhodné tmely, neodpovídající složením a barvou originální omítky, budou vyjmuty
- veškeré defekty budou vytmeleny směsí písku odpovídající zrnitosti a kvalitního šestiletého vápna, jemné trhliny a spáry budou tmeleny speciálním výrobkem pro restaurátorské účely „Terako tmelem“
- poškozená barevná vrstva a vytmelená místa budou vyretušována napodobující tečkovou nebo čárkovou retuší, chybějící originální výmalba bude rekonstruována
- v poslední etapě proběhne celoplošná konzervace a fixace dekorativní výmalby.
- Práce bude průběžně dokumentována a konzultována se zástupcem investora a památkové péče.

Navrhované materiály pro restaurování freskové výmalby:

dle výsledků laboratorního průzkumu budou po konzultacích zvoleny materiály, odpovídající ICC, ICCROM, ASTM

Fixáže:	Klucel, příp. Hydrogrund (fa Lascaux), klasická vaječná tempera – bude zvolena jedna z variant,
Snímání nečistot:	mechanická cesta, Wishab, solagel,
Čistící emulze:	pro zeslabování zákalů a přemíry starých fixází směs organických rozpouštědel v karboxylmethylcelulóze,
Hloubková injektáž:	přípravky řady Teraco,
Povrchová injektáž:	Hydrogrund, Primal AC35,
Tmely:	čistě vápenné (6 leté uleželé vápno, plavený písek odpovídající struktury a barevnosti, dle potřeby křída či mramorová moučka),
Reverzibilní retuš:	čisté přírodní pigmenty pojené Primalem AC35
Barevné úpravy plomb:	nové omítky - kvalitní 6 leté uleželé vápno, plavený písek odpovídající struktury a barevnosti,

V Praze dne 31.10.2016

Akad mal. Peter Stirber